

โครงการรณรงค์ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ประจำปี ๒๕๖๔

๑. หลักการและเหตุผล

โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคที่ติดต่อร้ายแรงที่เกิดขึ้นกับสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิดเกิดจากเชื้อราบโดไวรัส (Rhabdovirus) เมื่อเชื้อนี้เข้าสู่ร่างกายของคน โดยการถูกสัตว์กัด ข่วน หรือถูกน้ำลายของสัตว์เลียหรือกระเด็นเข้าแผล หรือเยื่อบุตา จะเดินทางไปตามเส้นประสาทสู่ไขสันหลังและสมอง โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคติดต่อจากสัตว์สู่คนที่อันตรายและเป็นปัญหาทางด้านสาธารณสุขอย่างยิ่ง ที่ทำให้คนหรือเมื่อคนหรือสัตว์แสดงอาการของโรคแล้วจะไม่สามารถรักษาให้หายได้และต้องเสียชีวิตทุกรายด้วยความทุกข์ทรมานทุกราย สัตว์ที่เป็นตัวแพร่เชื้อที่สำคัญมากที่สุดคือสุนัข รองลงมาคือแมว เนื่องจากเป็นสัตว์เลี้ยงในบ้านที่มีความใกล้ชิดและความผูกพันกับคน การรณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่สุนัขที่มีอายุตั้งแต่ ๓ เดือนขึ้นไป จึงเป็นกิจกรรม ที่มีความสำคัญยิ่งที่จะช่วยลดอัตราการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ลง สุนัขที่ได้รับการฉีดวัคซีนจะมีภูมิคุ้มกันต่อโรคพิษสุนัขบ้าเป็นระยะเวลา ๑ ปี อันจะมีผลในการลดความเสี่ยงของประชาชนจากการถูกสุนัขที่สงสัยว่าเป็นโรคพิษสุนัขบ้ากัดและป้องกันไม่ให้มีผู้เสียชีวิตด้วยโรคนี้ต่อไป

ถึงแม้ว่าในช่วงหลายปีที่ผ่านมาได้พยายามกำจัดโรคนี้ให้หมดไป แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จ และภายหลังจากมีจากมีพระบรมราชโองการให้ประกาศใช้ “พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕” มีผลทำให้สถิติของผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าลดลงอย่างต่อเนื่องแล้วก็ตาม แต่ในการดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้ายังคงมีอยู่ ซึ่งแต่ละปีกรมปศุสัตว์จะมีการประกาศกำหนดเขตท้องที่ทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่สัตว์ควบคุมโดยไม่เสียค่าธรรมเนียม เพื่อประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ ในการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนและดำเนินการเพื่อการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้า ทั้งนี้เพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าวจึงมีความจำเป็นต้องดำเนินกิจกรรมควบคู่กันไปหลายประการ และทุกกิจกรรมจะต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้กรอบของกฎหมายที่กำหนดไว้ เช่น การสร้างภูมิคุ้มกันโรคจากการให้วัคซีน การลดจำนวนสุนัขจรจัด การควบคุมอัตราการเกิดของสุนัขเลี้ยง การให้ความรู้ประชาชน และประกาศใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากข้อมูลของสำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ มีผู้เสียชีวิตหลายราย ส่วนใหญ่มีสาเหตุจากสุนัขที่ไม่ได้รับการฉีดวัคซีน จึงยังพบโรคพิษสุนัขบ้าอยู่ในพื้นที่ที่การฉีดวัคซีนมีความครอบคลุมต่ำ

ภายใต้โครงการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในระดับท้องถิ่น ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์การดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้าตามปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ และภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ตามมาตรา ๕๐ (๔) มาตรา ๕๓ และ มาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๖ (๑๙) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ , หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๙๑.๓/ว ๗๘๘ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๙ เรื่อง ภารกิจ และอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ (เรื่องเสร็จที่ ๔๔๒/๒๕๕๙) เทศบาลตำบลดอนแก้วจึงได้จัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดต่อเนื่องในการดำเนินการด้านการรณรงค์ ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่ของตำบลดอนแก้ว และการควบคุมจำนวนประชากรสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อลดความเสี่ยงของประชาชนที่จะเสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้า และสร้างความตระหนักของประชาชนในการแก้ไขและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในชุมชน ควบคู่ไป

/กับการให้...

กับการให้ความรู้กับประชาชน ผู้นำ รวมทั้งผู้ปฏิบัติงานด้านการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าจึงต้องมีการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการป้องกันและควบคุม จึงควรมีการสร้างความรู้ ความเข้าใจและการปฏิบัติตามหลักสาธารณสุขและหลักการแพทย์ที่เหมาะสม โดยการประสานความร่วมมือ การจัดการความรู้ผสมผสานกันทุกภาคส่วน มาเป็นแนวทางการดำเนินงานในพื้นที่เพื่อนำมาปฏิบัติต่อเนื่อง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าจากสัตว์สู่คนโดยการสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้แก่สัตว์ควบคุมโดยการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

๒.๒ เพื่อจัดเก็บข้อมูลและแนะนำวิธีการควบคุมจำนวนการแพร่ขยายพันธุ์สัตว์ควบคุม ซึ่งเป็นพาหะที่สำคัญของโรคพิษสุนัขบ้าให้อยู่ในจำนวนที่พอเหมาะ เพื่อให้ง่ายและสะดวกต่อการควบคุมโรค

๒.๓ เพื่อจัดทำรูปแบบ กระบวน การศึกษาเรียนรู้ของชุมชนเกี่ยวกับ การควบคุมโรคติดต่อในตำบลตอนแก้ว ในรูปของการจัดการความรู้และแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม ถูกต้อง ปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้กับสัตว์ควบคุม

๒.๔ เพื่อให้ประชาชนที่มีสัตว์ควบคุมในครอบครองมีจิตสำนึกในการเลี้ยงดูสัตว์ควบคุม และเห็นความสำคัญในการนำสัตว์ควบคุมในครอบครองไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าอย่างต่อเนื่องและไม่ปล่อยให้สัตว์ควบคุมเร่ร่อนจรจัด ซึ่งจะเป็นปัญหาสังคมและเป็นพาหะนำโรค

๒.๕ เพื่อนำความรู้ และแนวทางการดำเนินงาน การควบคุมโรคติดต่อประเภทต่างๆ มาใช้ในการควบคุมโรคติดต่อของตำบลตอนแก้ว

๒.๖ เพื่อสนับสนุนให้เกิด “ชุมชนเข้มแข็ง” และ “บูรณาการความร่วมมือ” ด้านการควบคุมโรคติดต่อ

๓. เป้าหมาย

ดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ในพื้นที่ตำบลตอนแก้ว รวม ๗ หมู่บ้าน

๔. วิธีดำเนินการ

๔.๑ เทศบาลตำบลตอนแก้ว ดำเนินการรับลงทะเบียนสัตว์ควบคุมในพื้นที่ทุกหมู่บ้านในรวมจำนวน ๗ หมู่บ้าน โดยการประสานความร่วมมือระหว่าง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน อสม. และอาสาปศุสัตว์ ในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อดำเนินการที่ครอบคลุมและทั่วถึงทุกพื้นที่

๔.๒ เทศบาลตำบลตอนแก้วประสานความร่วมมือกับปศุสัตว์อำเภอสารภี เพื่ออบรมให้ความรู้กับอาสาปศุสัตว์ประจำตำบลตอนแก้วที่จะดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้กับสัตว์ควบคุม

๔.๓ ดำเนินการจัดซื้อวัคซีน และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินงาน

๔.๔ จัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อออกให้บริการประชาชนในพื้นที่

๔.๕ ประชาสัมพันธ์เขตพื้นที่ทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้ประชาชนในพื้นที่ทราบและเข้าร่วมโครงการ ฯ

๔.๖ ดำเนินงานตามโครงการ

๔.๗ สรุปและรายงานผลการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

/๕.สถานที่ดำเนินการ...

๕. สถานที่ดำเนินการ

ดำเนินการฉีดวัคซีนตามโครงการรณรงค์ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ประจำปี ๒๕๖๔ พื้นที่ตำบลดอนแก้ว อำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่ หมู่ที่ ๑ - ๗

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างเดือน มีนาคม - กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

๗. หน่วยงานประสานความร่วมมือ

๗.๑ ปศุสัตว์อำเภอสาร์ภี

๗.๒ กำนันและผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน

๗.๓ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลดอนแก้ว

๗.๔ สมาชิกอาสาสมัครสาธารณสุขตำบลดอนแก้ว

๗.๕ คณะผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลดอนแก้ว

๘. งบประมาณ

ตามแผนงานสาธารณสุข ค่าใช้สอย ประเภทรายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะ ระบายหมวดอื่นๆ รายการค่าใช้จ่ายตามโครงการรณรงค์ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ประจำปี ๒๕๖๔ จำนวน ที่ตั้งไว้ ๓๕,๐๐๐.-บาท รายละเอียดดังเอกสารแนบท้าย

๙. การติดตามและประเมินผลโครงการ

จำนวนสัตว์ควบคุมที่สำรวจตามโครงการได้รับวัคซีน ร้อยละ ๑๐๐

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

เทศบาลตำบลดอนแก้ว อำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๑.๑ เทศบาลตำบลดอนแก้วและหน่วยงานภาคีเครือข่ายร่วมกันดำเนินการสร้างภูมิคุ้มกันโรคและลด การระบาดของโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน โดยการที่สัตว์ควบคุมได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

๑๑.๒ เทศบาลตำบลดอนแก้วสามารถกระตุ้นให้ชุมชนเกิดการ “ร่วมคิด ร่วมทำ” รวมทั้งการดึงความรู้ ภูมิปัญญาไปสู่การปฏิบัติ

๑๑.๓ เทศบาลตำบลดอนแก้วและหน่วยงานภาคีเครือข่ายเกิดรูปแบบ กระบวนการ การศึกษาเรียนรู้ของ ชุมชนเกี่ยวกับ การควบคุมโรคติดต่อ ในตำบลดอนแก้ว ในรูปของการจัดการความรู้และแนวทางการปฏิบัติตนที่ เหมาะสม ถูกต้อง ปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้กับสัตว์เลี้ยง

๑๑.๔ ผู้นำชุมชนมีนำความรู้ และแนวทางการดำเนินงาน การควบคุมโรคติดต่อประเภทต่าง ๆ มาใช้ ในการควบคุมโรคติดต่อของตำบลดอนแก้ว

๑๑.๕ สนับสนุนให้เกิด “ชุมชนเข้มแข็ง” และ “บูรณาการความร่วมมือ” ด้านการควบคุมโรคติดต่อ

/(ลงชื่อ)...

(ลงชื่อ)

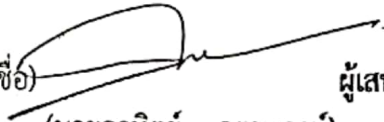

ผู้เขียนโครงการ

(นายวิทยา ปาลี)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชำนาญงาน

(ลงชื่อ)

ผู้เสนอโครงการ

(นายอาทิตย์ อดุนะวงษ์)

หัวหน้าสำนักปลัดฯ

(ลงชื่อ)

ผู้เห็นชอบโครงการ

(นางศิริลักษณ์ เจาคำ)

ปลัดเทศบาลตำบลดอนแก้ว

(ลงชื่อ)

ผู้อนุมัติโครงการ

(นางศิริลักษณ์ เจาคำ)

ปลัดเทศบาลตำบลดอนแก้ว ปฏิบัติหน้าที่

นายกเทศมนตรีตำบลดอนแก้ว